

Informatienota

Datum vergadering	: 24 juni 2025
Registratienummer	: GZDGWB1948915/1955472
Informatienummer	: IN056
Portefeuillehouder	: Jan de Geus
Bijlage(n)	: 1. Adviesrapport De basis op orde, maatregelen in het kader van de aanpak zorgfraude
Onderwerp	: Aanpak zorgfraude: de basis op orde

Onderwerp

Aanpak zorgfraude: de basis op orde

Kennisnemen van

Zorgfraude is een geprioriteerd thema binnen de regionale aanpak van ondermijning. Op basis van een uitgevoerd onderzoek zijn aanbevelingen gedaan voor de aanpak van zorgfraude. Bijgevoegd adviesrapport geeft inzicht in de maatregelen die we gaan implementeren in het kader van de aanpak van zorgfraude.

Inleiding

Sinds de decentralisatie van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor jeugdzorg en ondersteuning van inwoners met een beperking. Deze verantwoordelijkheid houdt ook in dat we de doelmatigheid, rechtmatigheid en kwaliteit van de geleverde ondersteuning waarborgen.

Via verschillende wegen geven we hier al gedeeltelijk inhoud aan:

- Ervaringen van cliënten en consultants Team sociaal geven een beeld van de doelmatigheid en kwaliteit van de door een zorgaanbieder geleverde ondersteuning.
- Via het regionale en lokale contractbeheer pakken we signalen op waarbij we ook beoordelen of het signaal betrekking heeft op één gemeente of bij meerdere speelt. Als het nodig is betrekken we de sociale recherche.
- In de nieuwe overeenkomsten Wmo/Jeugd 2023 zijn de voorwaarden en algemene gunningscriteria aangescherpt.

Echter het houden van toezicht op de doelmatigheid, rechtmatigheid en kwaliteit is binnen het district Gelderland-Zuid (verder het district genoemd) nog niet (centraal) georganiseerd. Dit biedt voor het district mogelijkheden en kansen, om nu direct een bovenregionale aanpak waarbij alle betrokkenen op één lijn zitten, op te zetten. Hierbij is het essentieel dat de verschillende gemeentelijke domeinen – met name openbare orde en veiligheid en het sociaal domein –, en de partners in de keten elkaar op alle niveaus blijvend weten te vinden. Een bovenregionale samenwerking versterkt de aanpak van zorgfraude door:

1. Te faciliteren dat ervaringen, kennis en expertise uitgewisseld kunnen worden;
2. Het waterbedeffect tegen te gaan. Hiermee bedoelen we een ongewenste gevolg dat op een bepaalde plaats tegengegaan wordt, maar elders opnieuw opduikt.
3. Bewustwording op dit thema te versterken;
4. Meer capaciteit te organiseren om zorgfraude tegen te gaan.

In het kader van het vorenstaande heeft het Districtelijk Veiligheidsoverleg Gelderland-Zuid (DVO GLZ) in maart 2021 ingestemd met het plan van aanpak zorgfraude en het instellen van de districtelijke werkgroep.

Zorgfraude is een geprioriteerd thema binnen de regionale aanpak van ondermijning. In het gezamenlijk overleg tussen de verantwoordelijke burgmeesters en wethouders zorg / volksgezondheid is brede steun uitgesproken voor de aanpak van zorgfraude en het aanstellen van een districtelijk projectleider (aanjager) aanpak zorgfraude.

De gemeentesecretarissen hebben vervolgens de opdracht gekregen om gezamenlijk een districtelijk projectleider aanpak zorgfraude aan te stellen. Besluitvorming hierover vond in alle colleges van burgemeester en wethouders Gelderland-Zuid in het derde en vierde kwartaal van 2022 plaats.

De districtelijk projectleider aanpak zorgfraude kreeg de opdracht onderzoek te doen en aanbevelingen te geven om 'de basis op orde' te krijgen. Dit onderzoek is in de periode april 2023 t/m december 2024 uitgevoerd. De aanbevelingen zijn verwoord in het bijgevoegde rapport met als titel 'de basis op orde: maatregelen in het kader van aanpak zorgfraude'. De voorgestelde maatregelen hebben betrekking op preventie, toezicht en handhaving. De vervolgstap bestaat de implementatie van de voorgestelde maatregelen.

In het DVO GLZ van 19 december 2024 hebben de burgemeesters unaniem ingestemd met de inhoud van het advies en het voorgestelde proces van besluitvorming. Op respectievelijk 13 maart 2025 en 20 februari 2025 hebben het portefeuillehoudersoverleg Rijk van Nijmegen en het bestuurlijk overleg Rivierenland unaniem ingestemd met de inhoud van het advies.

Kernboodschap

Komen tot een eenduidige aanpak van zorgfraude door zoveel mogelijke samenwerking tussen de gemeenten in Gelderland-Zuid.

Consequenties

- Met de implementatie van de maatregelen professionaliseren we de preventie en aanpak van zorgfraude.
- Het aanstellen van een districtelijk projectleider is een verrijking in het kader van de zorgfraude aanpak.
- Het is onvoldoende inzichtelijk wat aan gemeentelijke capaciteit wordt gevraagd.
- Het is de wettelijke taak van de gemeenten om toezicht te houden op zorgvuldige besteding van middelen zodat inwoners die zorg nodig hebben deze ook daadwerkelijk krijgen. Om deze wettelijke taak uit te kunnen voeren dienen gemeenten de basis op orde te brengen zodat zij in staat zijn zorgfraude (beter) aan te kunnen pakken.
- Samenwerking vraagt commitment van alle deelnemende gemeenten Gelderland-Zuid.

Financiën

De totale kosten voor de districtelijk projectleider zijn 130.000 euro per jaar. We voeren de implementatie uit in twee fases van zes maanden. Hierdoor zijn de kosten 65.000 euro per fase. Op basis van de gehanteerde verdeelsleutel inwoneraantal is onze bijdrage 5.853 euro voor de eerste fase van zes maanden. Deze kosten brengen we ten laste van het budget beschermd wonen. Dit budget stellen we bij via de eerste bestuursrapportage 2025. Van de

gemeente Nijmegen ontvangen we middelen voor de uitvoering van plannen in het kader van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De aanpak van zorgfraude heeft hier ook een relatie mee.

Met het oog op het programma Weerbaar Gelderland-Zuid, waarbij de aanpak van zorgcriminaliteit één van de inhoudelijke pijlers is, lopen er gesprekken met de districtelijk regiegroep ondermijning over een bijdrage in de kosten van de districtelijk projectleider en de uitvoering van de maatregelen voor het tweede halfjaar. Afhankelijk van de resultaten in het eerste halfjaar wordt duidelijk op welke wijze de restant kosten worden voldaan. Voor nu gaan we er van uit dat we voor het hele jaar een bijdrage in de kosten moeten voldoen, zijnde maximaal 11.706 euro.

Communicatie en participatie

Na besluitvorming door de vijftien gemeenten, de gemeente Mook en Middelaar neemt ook deel aan deze samenwerking, stellen we een gezamenlijk persbericht op. In dit persbericht lichten we de gezamenlijke aanpak van zorgfraude toe.

Vervolg

De Werkorganisatie Druten Wijchen is verantwoordelijk voor de werving van de projectleider. Na de implementatiefase (de eerste zes maanden) volgt een evaluatierapportage op basis waarvan we het vervolg bepalen.

Suggestie ter afhandeling

Voor kennisgeving aannemen

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,

de gemeentesecretaris,
Philip Bosman

de burgemeester,
Servaas Stoop